

більшість виборців; простота у підрахунку голосів; можливість контролю за діяльністю депутата, його відповідальність перед виборцями; праця депутата в інтересах виборців округу; сприяння проходженню в парламент великих політичних партій і відповідно сприяння парламентській та урядовій стабільності; свобода дій депутата, оскільки він залежить лише від виборців округу.

Загальним для всіх різновидів виборчих систем є те, що вони можуть застосовуватися як за будь-якої явки виборців на виборах, так і при встановленому обов'язковому відсоток явки (25%, 50%), в цих випадках вибори визнаються такими, що відбулися. До недавнього часу вибори в парламент України проводились за лінійним змішуванням – із 450 депутатів 225 обиралися в одномандатних виборчих округах на основі відносної більшості, а інші 225 – за списками кандидатів у депутати від політичних партій, блоків партій у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі на основі пропорційного представництва. Вибори в органи місцевого самоврядування в Україні проводяться на основі мажоритарної системи відносної більшості [2].

Отже, вітчизняна практика змін виборчих систем показує те, що досконалої виборчої системи у природі не існує і існувати не може, однак, я вважаю, що змішана система найоптимальніша модель виборчої системи для України. Сам вибір тієї чи іншої системи повинен залежати безпосередньо від тієї ситуації, яка склалась у цій державі, від типу її партійної системи, форми правління та функціонування політичної системи взагалі.

Список використаної літератури:

- 1.Цюрупа М.В. Основи сучасної політології. - К., 2011. - 354 с.;
- 2.М. Бучин. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку, випуск 21, 2009.;
3. Вегеш М. М. Політологія: підручник : 3-тє вид., перероб. і доповн. - К. : Знання, 2013. - 384 с.;
- 4.Сеник Г., Селіванова М., Ципняк О. Посібник з розробки виборчих систем. Науково-практичне видання/ (англ. вид-тво). -168;
5. Виборча система як категорія державознавства: конституційно-правовий аспект // Підприємництво, господарство і право. - 2009. - №4. - С.7-9.;
- 6.Вагіна О. Змішана виборча система: світовий досвід застосування [Електронний ресурс].

Ткач О.

ТОТАЛІТАРНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ РЕЖИМ

У цій статті на основі аналізу законодавчих актів досліджуються особливості тоталітарного політичного режиму.

Ключові слова: Тоталітаризм, Президент, Влада, Парламент, Держава.

Термін "тоталітаризм" запровадив Б. Муссоліні для характеристики фашистського руху в Італії та для відмежування його від нацистського руху в Німеччині.

Мета даної статті: дослідження особливостей тоталітарного політичного

режиму.

Теорія тоталітаризму склалася в 30—40-х роках XX ст. із появою фашизму та його різновидів. Насильство за тоталітарного режиму є одним із головних засобів політичного управління. Він деформує ментальність, політичну культуру, соціально-економічну стратифікацію населення, особисту й соціальну психологію, політичні відносини та внутрісімейні стосунки.

Тоталітаризм (лат. *totus* — увесь, повний; фр. *totalite* – сукупність, повнота) — спосіб організації суспільства, який характеризується всебічним і всеохоплюючим контролем влади над суспільством, підкоренням суспільної системи державі, колективними цілями, загальнообов'язковою ідеологією, репресіями щодо опозиції та інакодумців.

Перші тоталітарні погляди в історії політичних учень сягають далекого минулого. Тоталітарними вважають теорію давньогрецького філософа Геракліта про необхідність загальної регуляції суспільства, політичні погляди Платона стосовно моделі утопічної держави. Деякі тоталітарні моменти наявні в політичних доктринах Г. Бабефа, А. Сен-Сімона, Г. -В. -Ф. Гегеля, Ж. -Ж. Руссо.

Передумовами виникнення та розвитку тоталітаризму в політичній практиці є індустріальна стадія розвитку суспільства, наявність засобів масової інформації, колективістський світогляд, могутній державний апарат, особливості соціальної психології (певна ідеологічна та міжособистісна ситуація). Причому засоби масової інформації є необхідним моментом для існування тоталітаризму взагалі. Завдяки їм проводяться ідеологічна обробка населення, насадження уніфікованих побутових та загальнолюдських стандартів, нівелювання загально цивілізаційних та особистісних цінностей. Характерним для нього є харизматичний тип лідерства з обов'язковою опорою на репресивний апарат.

Спосіб мобілізації (модель здійснення владою політичних рішень та залучення населення до їх виконання) за тоталітаризму може здійснюватись інтенсивно через створення внутріпсихологічного ентузіазму, а також екстенсивне — за допомогою репресивно-пропагандистського апарату.

У тоталітарних державах недопустимі будь-які форми несанкціонованих дій населення. Тоталітаризм вимагає від людини активних виявів лояльності й відданості режиму.

Як типу політичного режиму тоталітаризму властиві такі риси:

- наявність загальнообов'язкової ідеології, яка доводить необхідність існування даного режиму;
- загальна ідеологізація, заперечення минулого й сьогодення задля "світлого" майбутнього;
- ігнорування особистих цілей та інтересів заради загальних цілей режиму;
- контроль політичної влади над усіма сферами життя суспільства в цілому і кожної особи зокрема;
- відсутність легальної опозиції;
- поглинання державою сфери громадянського суспільства;

- відсутність плюралізму;
- нетерпимість до політичного інакодумства, жорстке переслідування будь-якого спротиву і навіть особистих думок та виправдовування з огляду на це будь-яких форм насильства;
- концентрація влади в руках одного лідера чи партії, які представляють законодавчу і виконавчу владу;
- державний монополізм в сфері економіки
- підпорядкування інформаційного простору політичному лідерові чи партії.

Класичними тоталітарними державами були гітлерівська Німеччина та СРСР. Причому політичний режим у колишньому Радянському Союзі пройшов такі етапи:

- 1917—1921 рр. – період воєнного комунізму – тоталітарно-авторитарний тип політичного режиму;
- 1921—1929 рр. – авторитарний режим;
- 1929— 1956 рр. – тоталітарний режим;
- 1956—1985 рр. – зникли ознаки класичного тоталітаризму, але загалом режим залишався тоталітарним.

Занепад епохи тоталітаризму в СРСР розпочався за "горбачовської перебудови", коли впала "залізна завіса" ідеологічного монізму (грец. monos — один) й закритості суспільства.

Список використаної літератури:

1. Бодуен Ж. Вступ до політології. – К., 1995.
2. Базар І. М. Політична етнологія як наука: історія, теорія, методологія, праксеологія. - К., 1994.
3. Гаєвський Б. Українська політологія. – К., 1995.
4. Гальчинський А. Кінець тоталітарного соціалізму, а що далі? – К., 1996.
5. Гелей С. Д., Рутар С. М. Основи політології. Навч. посібник. – К., 1999.

Возіян К.

ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ: СУЧАСНА СОЦІАЛЬНА РОЛЬ І ФУНКЦІЇ

У статті розглянуто сутність політичних партій, визначено чинники, що спричиняють їх утворенню. Запропоновано класифікацію функцій, які виконують політичні партії. За допомогою результатів соціологічного дослідження доведено, що українські партії зосереджені на виконанні політичних та внутрішньопартійних функцій.

Ключові слова: політична партія, партія, функції, соціальна роль.

Політичні партії - це складний соціокультурний та політичний феномен, який протягом багатьох років відіграє значну роль в житті суспільства, і який можна розглядати з багатьох боків.

З політологічної точки зору, політична партія - це організована частина суспільства, члени якої об'єднуються з метою виборювання влади в державі та подальшого її утримання. З соціологічної точки зору - це найбільш активна та